

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

نام:

نام درس: ادبیات فارسی ۱

پایه: دهم

نام خانوادگی:

زمان: ۷۰ دقیقه

نام دبیر: جناب آقای خوشوقت

کلاس:

تاریخ: ۱۳۹۶/۳/۲۰

معنی و مفهوم شعرونثر (نمره ۵)

۱- چشم از دست رفته گشت درست (۲۵/)

۲- معلم مشوش بود (۲۵/)

۳- ای که ردای حسین را بردوش داری (۲۵/)

۴- نیکوترین اندرزمن این است: «تا آن جاکه ممکن است باربشرباره دوش گرفتن». (۵/)

۵- پیران قبیله ی خویش را حرمت دارولیکن به ایشان مولع مباش (۵/)

۶- تمایزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو (۵/)

۷- کم کسی زابدال حق آگاه شد (۵/)

۸- دری که باغ بینش ماگشودی هزاربارخیبری تراست (۵/)

۹- دولتم چون خداپناهی داد اینکم تاج و تخت شاهی داد (۷۵/)

۱۰- سپهدرعنان ازدهاراسپرد به خشم ازجهان روشنایی ببرد (۱)

۲) قلمرو زبانی (نمره ۵)

۱۱) معانی واژگان مشخص شده را بنویسید. (۱/۵)

۱- با انقلاب آسمان برین پیوندخورده ای

۲- معلم گریزی رندانه زد

۳- بعد از من افروز داز مدفن من

۴- مکاری از ماسی دینار مغربی می خواست

۵- زین نمط آن مست شده از غرور

۶- ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن

۱۲) املا ی واژگان نادرست را اصلاح کنید. (۱/۵)

یال و غارب - وغب حیوان - لعیمی و کریمی - طهارت و پاکی - سولت حیدری - مقریان قرآن - اشباح و همانندان - فرغت و محنت - خبث تینت - سپاسگذاری - موحش و ترسناک

۱۳) در جملات زیر نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. (۱)

۱- قطره ی دانش که بخشیدی زبیش
۲- ای کاش عظمت در نگاه تو باشد

۱۴) ساختمان واژگان زیر را از نظر ساده، مرکب یا مشتق - مرکب بودن مشخص کنید. (۵/۵)

الف- شاگرد
ب- غریب نواز

۱۵) در گروه اسمی مشخص شده، هسته و وابسته گروه را مشخص نمایید. (۵/۵)

توان بلندترین هرمی که فرعون تخیل می تواند ساخت

۳) قلمرو ادبی (۳ نمره)

۱۶- ابیات زیر را بخوانید و آرایه ی مربوط به آن بیت را از کلمات مقابل انتخاب کنید. (۱/۵)

۱- حسرت نبرم به خواب آن مرداب
کآرام درون دشت شب خفته است. جناس

۲- دید پرورغن دکان و جامه چرب
بر سرش زدگشت طوطی کل ز ضرب تشبیه

۳- جمله عالم زین سبب گراه شد
کم کسی ز ابدال حق آگاه شد مجاز

۱۷- آرایه های بیت زیر را بنویسید (هر کدام دو مورد) (۱)

الف) در چراغ دو چشم اوزد تیغ
نامدش کشتن چراغ دریغ

ب) کمان رابه زه کرد زوداشکبوس
تنی لرزلرزان ورخ سندروس

۱۸- کدام عبارت زیر سجع دارد؟ مشخص کنید. (۵/۵)

الف- در بدایت بند و چاه بود در نهایت تخت و گاه بود.

ب- کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.

۴) قلمرو فکری (۵ نمره)

۱۹) منظور نویسنده از عبارت «مثل قرآن، مثل آب روان است» چیست؟ (۵/۵)

۲۰) عبارت زیر را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید؟

«به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی و اندر همه کاری داد از خویشتن بده.»

الف- منظور از «گندم نمای جو فروش» چه کسانی است؟ (۵/۵)

ب) مفهوم « داد از خویشتن بده » چیست؟ (۵/۵)

۱۳) منظور شاعر از عبارات « شعر سپید من روسیاه ماند/ که در فضای تو، به بی وزنی افتاد » در وصف حضرت علی (ع) چیست؟ (۵/۵)

۱۴) در بیت زیر مقصود شاعر از «رمه» و «چوپان گرگ طبع» چه کسانی است؟ (۱)

ای تورمه سپرده به چوپان گرگ طبع
این گرگی شبان شمانیز بگذرد

۱۵) مفهوم مصراع اول بیت « جزاز جام توحید هرگز ننوشم/ زنی گربه تیغ ستم گردن من » چیست؟ (۵/۵)

۱۶) مفهوم مصراع « تو قلب سپه راهه آیین بدار » را بنویسید (۵/۵)

۱۷) در بیت زیر علت خشم سهراب چه چیزی بیان شده است؟ (۵/۵)

بر آشفته سهراب و شد چون پلنگ
چو بدخواه او چاره گریز به جنگ

۱۸) در بیت زیر منظور از « گوهر اول و دوم » چیست؟ (۵/۵)

آمد آورد پیش خیر فراز
گفت گوهر به گوهر آمد باز

۵) حفظ شعر (۲ نمره)

۱۹) هر تیر که در است گریز دل آید

۲۰) باز این چه شورش است که و چه ماتم است (۷۵)

۲۱) چو هنگامه ی آزمون تازه شد (۵/۵)

سر بلند و پیروز باشید - خوشوقت

ادبیات شاید نتواند جلوی جنگ و خونریزی را بگیرد، شاید نتواند جلوی مرگ کودکان را بگیرد، اما می تواند کاری کند که دنیا به آن فکر کند.
رضیح بیل سرت

۱- قطره ی = مفعول دانش = مضاف الیه ۲- عظمت = نهاد // درنگاه = متمم

۱۴) ساختمان واژگان زیر را از نظر ساده، مرکب یا مشتق - مرکب بودن مشخص کنید. (۵/)

الف- شاگرد = ستاد ب- غریب نواز == مرکب

۱۵) در گروه اسمی مشخص شده، هسته و وابسته گروه را مشخص نمایید. (۵/)

آن (اشاره) بلندترین (صفت عالی) هرمی (هسته)

۳) قلمرو ادبی (۳نمره)

۱۶- ابیات زیر را بخوانید و آرایه ی مربوط به آن بیت را از کلمات مقابل انتخاب کنید. (۱/۵)

۱- تشبیه

۲- جناس

۳- مجاز

۱۷- آرایه های بیت زیر را بنویسید (۴ مورد) (۱)

الف) تشبیه- استعاره- تکرار- کنایه- واج آرایه

ب) کنایه- تناسب- واج آرایه

۱۸- کدام عبارت زیر سجع دارد؟ مشخص کنید. (۵/)

الف- در بدایت بند و چاه بود در نهایت تخت و گاه بود.

۴) قلمرو فکری (۵نمره)

۱۹) قرآن مانند آب روح و روان را پاک میکند (۵/)

۲۰) عبارت زیر را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید؟

«به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی و اندر همه کاری داد از خویشتن بده.»

الف- ریاکار نباش (۵/)

ب) در مورد خودت به عدالت و انصاف باش (۵/)

۱۳) شرمندگی و ناتوانی از توصیف حضرت علی (۵/)

۱۴) رومه = مردم / چوپان = حاکمان ظالم (۱)

۱۵) یگانه پرستی و اعتقاد به خداوند (۵/)

۱۶) مرکز سپاه را مرتب کن (۵/)

۱۷) چارگری و مهارت جنگی حریف (۵/)

۱۸) گوهر اول = مروارید // گوهر دوم = خیر (۵/)

۵) حفظ شعر (۲ نمره)

۱۹) کیش / ریش / قربان (۷۵)

۲۰) در خلق عالم است / نوحه / ماتم (۷۵/)

۲۱) دگر باره ایران پر آوازه شده (۵/)

سر بلند و پیروز باشید - خوشوقت

ادبیت شاید نتواند جلوی جنگ و خونریزی را بگیرد، شاید نتواند جلوی مرگ کودکان را بگیرد، اما می تواند کاری کند که دنیا به آن فکر کند. *روح میں سارتر*